

Валентина Кисельова,

завсектору,

Національна історична бібліотека України,

Україна, Київ

СУЧАСНІ БІБЛІОТЕЧНІ ПРОЕКТИ З КРАЄЗНАВСТВА: СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

За результатами проведеного Національною історичною бібліотекою України наукового дослідження бібліотечних проектів з краєзнавства узагальнено основні здобутки регіональних бібліотек у проектній роботі в краєзнавчому напрямі та надані рекомендації щодо її удосконалення. Головним результатом реалізації таких проектів є нові інформаційні, освітні, культурні та соціальні бібліотечні послуги: організація доступу до повних текстів краєзнавчих видань і краєзнавчих баз даних поточної та ретроспективної інформації про події суспільно-політичного, економічного й культурного життя краю; проведення заходів з популяризації краєзнавчих знань і т. ін. У контексті подальшого вдосконалення проектної діяльності книгозбірням рекомендовано дотримуватися основних принципів управління проектами краєзнавчого спрямування та оптимізувати доступ до ресурсного потенціалу краєзнавчих проектів.

Ключові слова: бібліотечний проект, краєзнавство, наукове дослідження, регіональні бібліотеки.

Проектна діяльність нині є одним із головних напрямів стратегії інноваційного розвитку бібліотечної справи, важливим фактором модернізації сучасної бібліотеки та професійного зростання бібліотекарів. В останнє десятиріччя проектна проблематика була в центрі уваги наукової спільноти й активно обговорювалася під час дискусій на професійних форумах та висвітлювалася у наукових виданнях і публікаціях. Зокрема, цифровим бібліотечним проектам присвячена монографія І. Лобузінна [1]. Про основні етапи роботи над будь-яким проектом – формулювання мети та завдань, методи реалізації й бюджет проекту, його складові елементи – ідеться в розміщеній на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського презентації дослідження О. Башун [2]. Види проектів, які застосовуються у бібліотеках – пілотний, інформаційний, маркетинговий, партнерський, культурно-дозвільний тощо – розглянуто С. Наугольовою [3].

У листопаді 2017 р. головний спеціаліст Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого С. Кравченко, аналізуючи проектну роботу бібліотек України на засіданні 6-ї Всеукраїнської школи методиста, підкреслила, що популяризація краєзнавчої літератури є окремим напрямом проектної діяльності [4]. Разом з тим аналіз публікацій з цієї тематики показав, що комплексного вивчення проектної діяльності з краєзнавства у бібліотеках України не проводилося. Назріла об'єктивна потреба вивчення сучасного стану реалізації та перспектив розвитку проектів краєзнавчого спрямування, започаткованих у обласних універсальних наукових бібліотеках України (далі – ОУНБ), і саме про це йдеться в рекомендаціях Четвертих краєзнавчих читань, присвячених пам'яті П. Тронька [5].

Зважаючи на викладене, Національна історична бібліотека України (далі – НІБУ), як методичний центр краєзнавчої бібліотечної роботи, у 2018 р. провела наукове дослідження «Сучасні бібліотечні проекти з краєзнавства: стан реалізації та перспективи розвитку».

Мета статті – на основі результатів цього дослідження узагальнити основні здобутки регіональних бібліотек України у проектній роботі з краєзнавчого напрямку і стисло висвітлити рекомендації щодо її удосконалення.

Джерельну базу становили наукові видання й статті з тематики дослідження у фаховій періодиці, а також публікації електронних документів на сайтах книгозбірень: концепції проектів, плани, оприлюднені результати проектної діяльності – краєзнавчі бази даних, електронні бібліотеки, краєзнавча бібліографія і т. ін.

Контент-аналіз фахової періодики останніх років показав активний стан відображення різних аспектів проблеми реалізації сучасних краєзнавчих бібліотечних проектів у публікаціях. На Перших краєзнавчих читаннях професор Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККиМ) В. Скарнь виклала основні показники успішного управління проектами краєзнавчого спрямування [6], завсектору Волинської ОУНБ А. Понагайба висвітлила досвід реалізації корпоративного проекту «Консорціум «Історична Волинь»» [7], Г. Мокрицька презентувала унікальний контент інтернет-проекту «Краєзнавство Таврії» Херсонської ОУНБ ім. Олеса Гончара [8]. Про концепцію регіонального електронного проекту «Бібліотечна енциклопедія Харківщини» йшлося у публікаціях В. Ракитянської та В. Сафонові [9]; про перспективи розвитку корпоративного проекту «Метабібліографія Харківщини» – у повідомленні В. Антонової та Л. Глазунової [10]. Краєзнавчі проекти

Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка зі збереження та популяризації документної культури національних меншин були презентовані у жовтні 2018 р. під час засідання круглого столу в Одеській національній науковій бібліотеці [11]. Про краєзнавчу тематику просвітницьких та освітніх проектів Дніпропетровської ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія йшлося у повідомленні К. Сохромової на міжвідомчій науково-практичній конференції [12]. Концепцію нового краєзнавчого проекту цієї книгозбірні «ДніпроКультура» детально викладено у публікації Т. Глоби [13].

Фахівцями сектору науково-дослідної роботи НІБУ згідно з розробленими програмою та методикою досліджено зміст проектів краєзнавчої тематики, інформація про які була доступна на веб-сайтах усіх ОУНБ України, Одеської національної наукової бібліотеки та Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка в період I–III кв. 2018 р.

Моніторинг веб-сайтів регіональних книгозбірень показав: як правило, бібліотеки на головній сторінці виділяють спеціальний розділ – «Наші проекти», «Проекти», де подають інформацію про мету, завдання та результати реалізації започаткованих проектів. Однак у процесі пошуку відомостей саме про краєзнавчі проекти у контенті сайтів досліджуваних бібліотек було доволі складно сформулювати вичерпний перелік усіх проектів, які мали підлягати вивченню: частина інформації вже недоступна або книгозбірні не завжди належним чином висвітлювали цей аспект своєї діяльності. У деяких випадках відомості про проекти отримані лише з публікацій фахівців ОУНБ, які висвітлювали проектну роботу, а також у результаті вивчення бібліотечних блогів та архіву розділу «Новини» на сайтах бібліотек. Дані щодо кількості проектів, їхньої тематики та результатів реалізації узагальнювалися в таблицях згідно з методикою дослідження.

З'ясовано, що майже всі регіональні книгозбірні упродовж останніх двох десятиріч здійснювали проектну діяльність з краєзнавства. Отримані в процесі дослідження дані дозволяють зробити висновки про сучасні тенденції у краєзнавчій проектній діяльності, пріоритетні теми, а також поширити практику роботи регіональних бібліотек, які мають ґрунтовні результати у цьому напрямі. Аналіз показав:

1. Переважна більшість з досліджених ОУНБ України у відповідному розділі веб-сайту наводить дані про грантові проекти – «Регіональний тренінговий центр» (РТЦ), «Публічні бібліотеки – мости до електронного урядування» (програма «Бібліоміст»). Значною мірою саме ці проекти сприяли розвитку краєзнавчої бібліотечної діяльності, адже у результаті

їх реалізації відбулося навчання нових технологій сотень бібліотечних працівників, зміцнились координаційні зв'язки між бібліотеками регіону, розкрито інформаційні ресурси органів державної влади та місцевого самоврядування, видано інформаційні матеріали про бібліотечні послуги у містах і селах кожного регіону. Також за підтримки Фонду «Відродження» Вінницькою, Івано-Франківською, Тернопільською ОУНБ реалізовані проекти зі створення загальнодоступного універсального віртуального регіонального ресурсу та поширення соціально важливої, актуальної інформації краєзнавчого характеру.

2. Низка регіональних книгозбірень України – Вінницька, Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Херсонська, Хмельницька, Чернігівська ОУНБ, Одеська ННБ, Харківська ДНБ ім. В. Г. Короленка – у своїй проектній діяльності приділяють особливу увагу саме краєзнавчому напрямку: ініціюють розробку актуальних краєзнавчих тем, активно співпрацюють з іншими установами та організаціями, широко висвітлюючи результати цієї роботи в публікаціях у періодичних виданнях, на фахових форумах та бібліотечному веб-сайті. Зокрема, цікавим є досвід фахівців Запорізької ОУНБ, які завдяки проекту з розвитку національних культур «Сузір'я» дбайливо зберігають культуру багатонаціонального Запоріжжя, намагаються популяризувати мову й традиції усіх національностей, що мешкають у краї.

3. Серед досліджених краєзнавчих проектів переважають некомерційні, при цьому можна виокремити різні їх види: пілотні, інформаційні, інноваційні, організаційні, партнерські, освітні, соціальні, культурно-просвітницькі тощо. Вартий поширення досвід Дніпропетровської ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з реалізації просвітницького проекту «ДніпроКультура», що має активний ресурс для свого розвитку – краєзнавчу локацію в соціальних мережах. Саме соціальні мережі нині стають одним із найбільш популярних комунікаційних віртуальних каналів, значення яких постійно зростає.

4. Більшість із краєзнавчих проектів є інформаційними, підготовленими відповідно до запитів користувачів. Спостерігається тенденція до об'єднання краєзнавчих інформаційних ресурсів бібліотек та їхніх партнерів, створення на базі ОУНБ електронних бібліотек повнотекстової краєзнавчої інформації на основі фондів обласних і публічних бібліотек регіону.

5. Тематика краєзнавчих проектів різноманітна: суспільно-історична (революційні події, голодомор, визволення краю від нацистських загарбників), літературна, культурно-мистецька, екологічна, соціальна, туризм у краї тощо. Актуальна тематика останніх років – «Наші країни –

учасники Революції гідності та АТО», «Бібліотека як міст культурної інтеграції внутрішньо переміщених осіб у місцеві громади».

6. Основним результатом реалізації проектів є нові інформаційні, освітні, культурні та соціальні бібліотечні послуги: організація доступу до повних текстів краєзнавчих видань і краєзнавчих БД поточної та ретроспективної інформації про події суспільно-політичного, економічного й культурного життя краю; проведення заходів з популяризації краєзнавчих знань тощо.

Зазначимо, що сучасний стан висвітлення інформації про краєзнавчі проекти на бібліотечних сайтах не завжди дає змогу реально оцінити результати проектної роботи. Зокрема, на сайті Черкаської ОУНБ ім. Тараса Шевченка відсутня інформація про проектну діяльність, а на сайті Сумської ОУНБ знайдено лише інформацію про регіональні тренінгові центри за програмою «Бібліоміст». Також іноді важко зрозуміти чи мав певний проект продовження, чи його вже завершено, зокрема, ідеться про започаткований Волинською ОУНБ проект «Лицарство духу і драми життя елітних родин Волині», відомості про який на сайті обмежено інформацією тільки про один захід, що відбувся у травні 2017 р.

У процесі моніторингу сайтів ОУНБ, в окремих випадках, на веб-сторінках було виявлено зовсім мало інформації з досліджуваної теми або ж бібліотеки називали проектами традиційні заходи з популяризації краєзнавства, які не здійснювались в алгоритмі реалізації проекту. Загальновідомо, що проект – це не лише задум (завдання, проблема) та необхідні засоби для досягнення бажаного технологічного чи організаційного результату, а ще й відповідно оформлений комплекс науково-дослідних, організаційно-господарських та інших заходів, пов'язаних з ресурсами, виконавцями та термінами.

Зважаючи на важливість проектної діяльності для інноваційного розвитку сучасних книгозбірень та пріоритетність краєзнавчого напрямку в роботі регіональних бібліотек України, за результатами цього дослідження бібліотечним фахівцям рекомендовано:

- дотримуватися основних принципів управління проектами краєзнавчого спрямування. Зокрема, чітко формулювати цільову орієнтацію та концепцію реалізації кожного проекту, висвітлювати на веб-сайті бібліотеки відповідну інформаційну та нормативну базу, послідовно контролювати виконання проектних завдань;

- систематично інформувати про хід реалізації кожного краєзнавчого проекту у фаховій пресі та на сторінках місцевих видань, в Інтернет-

просторі, в тому числі у соціальних мережах, відображувати цю інформацію в ЕК та краєзнавчих БД, використовуючи систему посилань;

– організувати оптимальний доступ до ресурсного потенціалу краєзнавчих проектів – через спеціальний банер на головній сторінці бібліотечного сайту;

– вивчати та запроваджувати кращий досвід проектної роботи бібліотек у краєзнавчому напрямі.

Враховуючи те, що бібліотечні сайти і портали нині є основним засобом просування проектів, регіональним бібліотекам передусім бажано звернути увагу саме на якість організації краєзнавчого контенту для віддалених користувачів. Прикладами висвітлення проектної роботи на сайті можуть слугувати «Проект краєзнавчого електронного ресурсу “Історія міст і сіл України”» [14], розміщений на веб-сторінці НІБУ, ресурс «Краєзнавство» Харківської ДНБ ім. В. Г. Короленка [15], а також інші краєзнавчі проекти регіональних книгозбірень, позитивний досвід реалізації яких розглянуто в процесі цього дослідження.

Повністю результати цього дослідження висвітлено у 29-му випуску інформаційного бюлетеня НІБУ «Краєзнавча робота в бібліотеках України» [16].

Список використаних джерел

1. *Лобузин І.* Цифрові бібліотечні проекти: технологічні рішення та управління життєвим циклом колекцій : монографія / І. Лобузин. – Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2016. – 216 с.

2. *Башун О.* Основи проектної діяльності бібліотек [Електронний ресурс] / О. Башун // Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського : веб-сайт. – 2017. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/sites/default/files/all_files/201703_artilces_field_dopmat_files/proektna_dilnist_bibliotek.pdf. – Назва з екрана.

3. *Наугольнова С. Б.* Проектна діяльність бібліотек як фактор підвищення ефективності послуг / С. Б. Наугольнова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) – Харків : ХДАК, 2017. – С. 190–191.

4. *Кравченко С.* Проектна діяльність бібліотек України у просуванні читання / С. Кравченко // Методична служба: індикатор та імпульс інноваційної культури в умовах децентралізації : матеріали VI Всеукр. школи методиста : 27 листоп. 2017 р. / Нац. б-ка України ім. Ярослава

Мудрого ; [уклад. Т. Богуш]. – Київ : Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 2018. – С. 112–119.

5. Рекомендації Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України» // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2 листоп. 2017 р. – Київ, 2017. – С. 238–239.

6. *Скнар В. К.* Управління проектами краєзнавчого спрямування / В. К. Скнар // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (22 листоп. 2011 р., м. Київ). – Київ : Вінніченко, 2011. – С. 184–186.

7. *Понагайба А. А.* Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олени Пчілки – партнер проекту «Консорціум «Історична Волинь» / А. А. Понагайба // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (22 листоп. 2011 р., м. Київ). – Київ : Вінніченко, 2011. – С. 157–160.

8. *Мокрицька Г. П.* Краєзнавча інформація: форми представлення у web-середовищі / Г. П. Мокрицька // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (22 листоп. 2011 р., м. Київ). – Київ : Вінніченко, 2011. – С. 121–124.

9. *Ракитянська В. Д.* Бібліотечна енциклопедія Харківщини: концепція регіонального електронного проекту / В. Д. Ракитянська, В. В. Сафонова // Короленківські читання 2014 «Бібліотеки, архіви, музеї: формування цифрового регіонального простору»: матеріали XVII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 жовт. 2014 р.). – Харків, 2015. – С. 7–14. ; Бібл. форум України. – 2014. – № 4. – С. 20–22.

10. *Антонова В. Р.* Корпоративний проект «Метабібліографія Харківщини»: стан реалізації, перспективи розвитку / В. Р. Антонова, Л. В. Глазунова // Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. до 75-річчя заснування Національної історичної бібліотеки України (м. Київ, 2–3 жовт. 2014 р.). – Київ, 2014. – С. 6–10.

11. *Лях Г. М.* Краєзнавчі проекти Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка зі збереження та популяризації документної культури національних меншин [Електронний ресурс] / Г. М. Лях // Культурне розмаїття Південної України – вагомий чинник європейської інтеграції : [Програма круглого столу в Одеській Національній науковій бібліотеці, 4–5 жовт. 2018 р.] / Одес. нац. наук. б-ка. – Одеса, 2018. – Режим доступу: http://odnb.odessa.ua/img/novini_2018/2151/programa-kruglogo-stolu-4.pdf. – Назва з екрана.

12. Сохромова К. Краєзнавча тематика просвітницьких та освітніх проєктів ДОУНБ. З досвіду сектору соціокультурних проєктів і зовнішніх зв'язків / К. Сохромова // Публічні бібліотеки Дніпропетровщини в системі збереження історичної пам'яті громади, вивчення і розвитку місцевої культури: матеріали міжвідомчої наук.-практ. конф. (29 листоп. 2016 р.). – Дніпро, 2017. – С. 131–134.

13. Глоба Т. «ДніпроКультура»: просвітницький проєкт та краєзнавча локація в соціальних мережах / Т. Глоба // Бібл. планета. – 2018. – № 3. – С. 2–27.

14. Проєкт краєзнавчого електронного ресурсу «Історія міст і сіл України» [Електронний ресурс] // Нац. іст. б-ка України : веб-сайт. – Режим доступу: [/http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1976&Itemid=1658](http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1976&Itemid=1658). – Назва з екрана.

15. Веб-ресурс «Краєзнавство» [Електронний ресурс] // Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка : веб-сайт. – Режим доступу: <http://krai.kogolenko.kharkov.com/>. – Назва з екрана.

16. Краєзнавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. / Нац. іст. б-ка України. – Київ, 2018. – 156 с.

References

1. Lobuzin, I. (2016). Tsyfrovі bibliotechni proekty: tekhnolohichni rishennia ta upravlinnia zhyttievym tsyklom kolektsii [Digital Library Projects: Technological Solutions and Life Cycle Management Collections]. Kyiv [in Ukrainian].

2. Bashun, O. (2017). Osnovy proektnoi diialnosti bibliotek [Fundamentals of project activity of libraries]. Retrieved from http://www.nbuv.gov.ua/sites/default/files/all_files/201703_artilces_field_dopmat_files/proektna_dilnist_bibliotek.pdf [in Ukrainian].

3. Nauholnova, S. B. (2017). Proektna diialnist bibliotek yak faktor pidvyshchennia efektyvnosti posluh [Project activity of libraries as a factor in improving the efficiency of services]. Proceedings from The Cultural Studies and Social Communications: Innovative Development Strategies '17: Mizhnarodna naukova konferentsiia (23–24 lystop. 2017 r.) – International Scientific Conference. (pp. 190–191). Kharkiv [in Ukrainian].

4. Kravchenko, S. (2018). Proektna diialnist bibliotek Ukrainy u prosuvanni chytannia [Project activity of libraries of Ukraine in promoting reading]. Proceedings from The Methodical service: indicator and impulse of innovation culture in the conditions of decentralization '17: VI Vseukrainska

shkola metodysta (27 lystop. 2017 r.) – VI All-Ukrainian School of Methodist. (pp. 112–119). Kyiv [in Ukrainian].

5. Rekomendatsii Vseukrainskoi nauково-praktychnoi konferentsii «Bibliotekne kraieznavstvo u kulturnomu prostori Ukrainy» [Recommendations of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference «Library Local History in the Cultural Space of Ukraine»]. (2017). Proceedings from The Library Local History in the Cultural Space of Ukraine '17: *Vseukrayinska nauково-praktychna konferentsiya (2 lystop. 2017 r.) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference.* (pp. 238–239). Kyiv [in Ukrainian].

6. Sknar, V. K. (2011). Upravlinnia proektamy kraieznavchoho spriamuvannia [Management of projects of local lore]. Proceedings from The Library lore studies in the cultural space of Ukraine '11: *Vseukrayinska nauково-praktychna konferentsiya (22 lystop. 2011 r.) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference.* (pp. 184–186). Kyiv: Vinichenko [in Ukrainian].

7. Ponahaiba, A. A. (2011). Volynska oblasna universalna naukova biblioteka im. Oleny Pchilky – partner proektu «Konsortsium «Istorychna Volyn»» [Volyn Oblast Universal Scientific Library named after Olena Pchilka – partner of the project «Consortium «Historical Volyn»»]. Proceedings from The Library lore studies in the cultural space of Ukraine '11: *Vseukrayinska nauково-praktychna konferentsiya (22 lystop. 2011 r.) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference.* (pp. 157–160). Kyiv: Vinichenko [in Ukrainian].

8. Mokrytska, H. P. (2011). Kraieznavcha informatsiia: formy predstavleniia u web-seredovyshchi [Local-studies information: forms of representation in the web-environment]. Proceedings from The Library lore studies in the cultural space of Ukraine '11: *Vseukrayinska nauково-praktychna konferentsiya (22 lystop. 2011 r.) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference.* (pp. 121–124). Kyiv [in Ukrainian].

9. Rakytianska, V. D., Safonova, V. V. (2015; 2014). Bibliotekna entsyklopediia Kharkivshchyny: kontseptsiia rehionalnoho elektronnoho proektu [Library Encyclopedia of Kharkiv Region: The Concept of Regional Electronic Project]. Proceedings from The Korelenkov Readings 2014 «Libraries, Archives, Museums: the Formation of Digital Regional Space» '14: *XYII mizhnarodna nauково-praktychna konferentsiya (8 zhovt. 2014 r., m. Kharkiv) – XYII International Scientific and Practical Conference.* (pp. 7–14); *Biblioteknyi forum Ukrainy – Library Forum of Ukraine*, 4, pp. 20–22 [in Ukrainian].

10. Antonova, V. R. (2014). Korporatyvnyi proekt «Metabibliohrafiia Kharkivshchyny»: stan realizatsii, perspektyvy rozvytku [Corporate project «Metabibliography of Kharkiv region»: state of implementation,

prospects of development]. *Zbirnyk materialiv Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii do 75-richchia zasnuvannia Natsionalnoi istorychnoi biblioteky Ukrainy (2–3 zhovt. 2014 r., m. Kyiv) – Collection of Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference Dedicated to the 75 th Anniversary of the Foundation of the National Historical Library of Ukraine* (pp. 6–10). Kyiv [in Ukrainian].

11. Liakh, H. M. (2018). Kraieznavchi proekty Kharkivskoi derzhavnoi naukovoï biblioteky im. V. H. Korolenka zi zberezheniia ta populiaryzatsii dokumentnoi kultury natsionalnykh menshyn [Local studies projects of the Kharkiv State Scientific Library named after. V.G Korolenko on preservation and popularization of the document culture of national minorities]. Retrieved from http://odnb.odessa.ua/img/novini_2018/2151/programa-kruglogo-stolu-4.pdf [in Ukrainian].

12. Sokhromova, K. (2017). Kraieznavcha tematyka prosvitnytskykh ta osvitynykh proektiv DOUNB. Z dosvidu sektoru sotsiokulturnykh proektiv i zovnishnykh zviazkiv [Local studies on educational and educational projects of the Ministry of Education and Science of Ukraine. From the experience of the sector of socio-cultural projects and external relations]. Proceedings from The Public libraries of the Dnipropetrovsk region in the system of preservation of historical memory of the community, studying and development of local culture '16: *Mizhvidomcha naukovo-praktychna konferentsiia (29 lystopada 2016 r.) – Interdepartmental Scientific-Practical Conference* (pp. 131–134). Dnipro [in Ukrainian].

13. Hloba, T. (2018). «DniproKultura»: prosvitnytskyi proekt ta kraieznavcha lokatsiia v sotsialnykh merezhakh [«DniproCulture»: an educational project and local lore location in social networks]. *Bibliotechna planeta – The Library Planet*, 3, pp. 26–27 [in Ukrainian].

14. Proekt kraieznavchoho elektronnoho resursu «Istoriia mist i sil Ukrainy» [Project of local history electronic resource «History of cities and villages of Ukraine»]. www.nibu.kiev.ua. Retrieved from http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1976&Itemid=1658 [in Ukrainian].

15. Veb-resurs «Kraieznavstvo» [Web-resource «Regional studies»]. Kharkiv State Scientific Library named after V. G. Korolenko: website. *kray.korolenko.kharkov.com*. Retrieved from <http://kray.korolenko.kharkov.com/> [in Ukrainian].

16. Mykhailova, O. V.(Eds.). (2018). Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy: informatsiinyi buleten. [Local linguistic work in libraries of Ukraine: inform. bulletin]. (Issue 29). Kyiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 19.11.2018.

Valentyna Kyselova,

Manager of Sector of Research Work,
National Historical Library of Ukraine,
Ukraine, Kyiv

Modern Library Projects on Region Studies: the State of Realization and Prospect of Development

The paper presents results of the research conducted by the National historical library of Ukraine. The research dealt with library projects on regions study. The achievements of regional libraries in the project work are generalized and recommendations to its improvement are given. The main result of realization of such projects are new informative, educational, cultural and social library services: organization of access to full texts of regional editions and regional databases of current and retrospective information about events of regional social and political, economic and cultural life; realization of events on popularization of regional knowledge, etc. The subjects of regional projects are various: public and historical (revolutionary events, holodomor, liberating from nazi invaders), literary, cultural and art, ecological, social, tourism in regions and others like that. Actual subjects of the last years - "Our countrymen who participated in Revolution of dignity", "Library as a bridge for internally displaced persons to cultural integration in local communities". The recommendation for libraries to improve its project activity is to adhere to basic principles of management of regional aspiration projects and to optimize access to resource potential of regional projects.

Keywords: library project, study of a particular region, scientific research, regional libraries.